

Pohádkový les poosmé

V sobotu 12. června se uskutečnil tolik oblíbený Pohádkový les. Byl po dvouleté pauze, jako mnoho jiných akcí, pro které nebyla příznivá doba. Snad i proto jsme chtěli, aby byl jiný... Obnovili jsme stanoviště, vybudovali nová. Velmi mě potěšila aktivita a ochota našich spoluobčanů, kamarádů. Vytvoření kostýmů, masek a kulis trvalo přes sto hodin, tomu věřte! Na tomto nelehkém úkolu pracovaly desítky lidí, velké díky!

Pohádková cesta díky tomu čítala 12 zastavení, na nichž bylo celkem 44 místních i přespolních přátel, kamarádů, spoluobčanů, k nim se připojili další, kteří pomáhali stavět i svázat stanoviště a kulisy. Všem chci poděkovat za to, že věnovali svůj volný čas

ostatním, pro jejich zábavu a zážitek, a věřím, že i sami si pohádkový den užili.

Počasí nám přineslo dvě odpolední a jednu večerní bouřku – pro všechny děti i jejich doprovod to byl o to větší zážitek, na který budou dlouho vzpomínat, a my s nimi.

Královským startem prošlo 160 dětí, dalších 40 dětí počasí odradilo. Ten, kdo do lesa vstoupil, potkal Ferdu Mravence s Beruškou, perníkovou chaloupku, peklo, Pindruše, Pata a Mata, loupežníky, Pepčín s hraběnkami, lukostřelbu, děti se mohly seznámit se vzdálenou Afrikou a jejími zvířaty, vyzkoušely si hašení požáru, na dalším stanovišti měly děti možnost poznat tajemné staré věci, které byly záhadou i pro jejich doprovod, a na posledním

stanovišti je přivítali šmoulové. V cíli je čekalo další překvapení a dárky.

Velmi si vážím podpory z řad jednotlivců i místních spolků! Vážení, vím, kolik času i úsilí jste vynaložili nejen pro přípravu samotnou, taktéž realizaci a pak dlouhý úklid a sušení veškerého materiálu, kulisy atd. Věřím, že spokojenost a rozzářené oči dětí i jejich doprovodu vás všechny potěšily a byly tou největší odměnou! Bude mi ctí spolupracovat s vámi v dalších ročnících.

Skvělé léto a pevně zdravím všem!

Iveta Snopková

Foto: I. Orlovská

Vážení spoluobčané,

v polovině roku se k Vám opět dostává vydání našeho zpravodaje. Již více než rok žijeme v období zcela se vymykajícím způsobu života, na který jsme doposud byli zvyklí a brali ho jako věc zcela normální a samozřejmou. Tato „nová“ doba přinesla každému z nás množství útrap a těžkostí a je nesmírně zatěžující téměř po všech stránkách. Budeme společně zažívat celospolečenský těžký restart, kdy bude velmi obtížné se z „doby temna“ vymanit. Optimismus by však žádného z nás v této chvíli neměl opouštět a měli bychom věřit, doufat, že i přes veškerá úskalí se všichni bez rozdílu alespoň snad částečně navrátíme do časů, které jsme zažívali v nedávné minulosti.

Co se týká rozsahu činnosti, investic a oprav na letošní rok, bylo o nich podrobně psáno v minulém zimním vydání, a tak jen stručně popíšu, co by nás mělo čekat v blízké době. Nově vznikla myšlenka zhotovit přemostění Vlčnovského potoka v blízkosti soutoku s řekou Olšavou, kde se zásadně zjednoduší přístup z jedné strany břehu (Záhumenské) na druhý (Na Dlouhých). Stejný problém je řešen v lokalitě koryta Hraničního potoka, v části nazývané Kopanica, kde most postavený v 50. letech minulého století již dávno nesplňuje parametry možného používání. Tímto propojením tak opět bude umožněn snadnější přístup k pozemkům, jež jsou užívány k všeobecným účelům. Vlivem současné situace, která způsobuje mimo jiné také dlouhé dodací lhůty na veškerý možný sortiment, vznikl menší problém s dodáním nového dopravního automobilu pro místní jednotku dobrovolných hasičů. Celá akce včetně administrace měla být ukončena 30. listopadu 2021, avšak v důsledku tohoto nastalého složitějšího stavu je umožněno od poskytovatelů dotace (Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR 450.000,- Kč, Zlínský kraj 300.000,- Kč) prodloužení do poloviny roku 2022.

V měsíci březnu se zcela nečekaně vyskytla možnost rekonstrukce budovy školy, a to na základě výzvy ministerstva financí z vyhlášeného titulu Podpora obnovy a rozvoje materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí. Alokovaná částka programu byla 400 milionů Kč. Akce by zahrnovala úpravu systému topení – nový kotel, zateplení stropu posledního podlaží v podkroví, sanaci vlhkosti stávajících stěn v přízemí a v 1. patře a výměnu dveří. Stávající stav budovy a především způsob vytápění 20 let starými akumulacími kamny je již za zenitem a také velmi nákladný, proto zastupitelstvo obce rozhodlo o možnosti využití této dotace. Celkové náklady takové rekonstrukce byly projekční kanceláří dle projektu vyčísleny na částku mírně přesahující 3 mil. Kč, přičemž dotace by činila 2,8 mil. Kč. Žádost byla zaregistrována v pořadí s číslem 49, dle čerstvých informací však byly podpořeny menší obce pod 500 obyvatel a s menšími rozpočtovými náklady. V čase, kdy je psán tento příspěvek (15. 6. 2021), není zatím známa žádná definitivní zpětná odezva, začínám ale tušit, že Energetická agentura

Zlínskému kraji, která nám tuto akci zaštiťuje, bude muset hledat další dotační tituly tohoto druhu u jiných zdrojů.

Plně v kompetenci vedení mateřské školy a pod dohledem odborné firmy jsou na zahradě mateřské školy plánovány terénní úpravy spolu s doplněním nových herních prvků tak, aby byly splněny všeobecné, nejen estetické normy.

Jak bylo předesláno ve zpravodaji minulém, odbornou firmou byl posouzen stav všech místních pozemních komunikací. K mému překvapení nebyl shledán stav až tak kalamitní. Stav (od nejhoršího) je následující: od firmy Klíma Podšubka po rozcestí u stolařství Graja, ulice tzv. Vládní a za bývalým obchodem, náves u kapličky, Záhumní, tččna Křivosúdy, úsek za Vlčnovským potokem u Podkopčí by byl vyspraven penetračním makadamem s nátěrem. Celkově bylo proto doporučeno – především z hlediska velkých finančních nákladů – vydat se postupnou cestou „lehčích“ oprav, které by spočívaly v odstranění stávajícího povrchu a poté v provedení pokládky nové asfaltové směsi v celé délce komunikace, a to tak, aby v žádném z těchto úseků nebyl zvýšen povrch. Tímto způsobem se vyhneme složitějšímu a zdlouhavému procesu vyjadřování a schvalování příslušnými orgány. Firma je také vstřícná kompletně vše zajistit, včetně vyřízení a zpracování žádosti o dotaci, bez které se v žádném případě neobejdeme.

V průběhu prázdnin by měla proběhnout schůzka k řešení situace v lokalitě bývalého koryta Vlčnovského potoka, kde snad bude dojednána další postup ve věci snazšího přístupu k jednotlivým pozemkům, jejichž majitelé budou s termínem schůzky písemně obeznamenáni začátkem července.

Z hlediska obecní normotvorby se bude obecní zastupitelstvo na nejbližším zasedání mimo jiné zabývat otázkou změny v oblasti odpadového hospodářství, aby byl co nejlépe naplněn požadavek nové právní úpravy a k tomu byl mimo jiné zvolen a uzpůsoben adekvátní druh a výše místního poplatku, který bude obec od roku 2022 vybírat.

Vážení Veleťané, v časovém horizontu téměř sedmi let, jež mám v tomto, jak já říkám, posláním za sebou, jsem zjistil, jak nesnadná, časově náročná a nákladná zároveň je starost o majetek. Z hlediska majetku obecního je situace ještě dvojnásobně náročnější. Je všeobecnou snahou ale také povinností ke všemu přistupovat s péčí řádného hospodáře. Ne vždy se však vše daří a podaří. I přesto, nebo právě proto si dovoluji připomenout, požádat a vyzvat Vás, že je povinností každého starat se odpovídajícím způsobem o svůj majetek, do čehož spadá také údržba pozemků. Týká se to mnohdy pozemků obecních, které jsou některými z Vás užívány jako např. předzahradky, prostory v zadních částech objektů (zde bývá většinou uskladněno dříví) nebo ploch veřejného prostranství, kde roste jenom tráva. Za údržbu takto užívaných pozemků Vám všem, kterých se to týká, již předem velmi děkuji a zároveň si přeji, aby Veleťany byly neustále alespoň tak upravené jako doposud. Vždy totiž velmi příjemně

potěší slova od mnohých návštěvníků naší obce anebo od lidí, kteří tudy jen projíždějí, jak jsou ty Veleťany malebné a líbezné. A to bez nadsázky a doslova. Je to také Vaše zásluha! Nejde však jen o to, jak obec vypadá z estetického pohledu. Důležitým a hlavním faktorem je občanská pospolitost a soudržnost. V této souvislosti si zde dovoluji připojit žádost (a poděkování zároveň) o zodpovědnost všech majitelů chovného domácího zvířectva, které ať se pohybuje na jakémkoliv pozemku v intravilánu obce (zastavitelná část, plocha určená pro bydlení), musí se nacházet v řádně ohraničeném prostoru. Snáze se tím předejde možné nečekané kolizi s účastníky silničního provozu (děti, cyklisté, různé dopravní prostředky) a s tím spojeným škodám na majetku. Případy porušení tohoto pravidla bývají ze zákona posuzovány jako týrání zvířat a bývají řešeny příslušnou veterinární stanicí.

V prvním dubnovém týdnu bylo Odborem ekonomických, kontrolních oddělení Zlínskému kraji provedeno přezkoumání ekonomické a administrativní činnosti za období druhé poloviny roku 2020 s výsledkem žádných zjištěných závažných nedostatků. Zde je nutno opět a zas velmi poděkovat účetní kanceláře obecního úřadu, již byla po více než čtvrt století paní Olga Orlovská, a to nejen za výborné vedení čím dál složitější agendy, ale také za veškeru její širokospektrální činnost v rámci působení na obecním úřadu a pro obec Veleťany. Na uvolněné místo paní Orlovské, která odchází na zasloužený odpočinek, byla přijata – a jsem pevně přesvědčen o tom, že bude neméně zdatnou a adekvátní náhradou – paní Vendula Šebestíková.

Ze společenských akcí jsme se poprvé sešli po dvouleté odmlce při tradiční akci stavení máje, které sice nebylo inzerováno a hromadně organizováno, ale kdo chtěl, ten přišel a byl vítán. Účast byla i přes nařízená opatření nadstandardní. Vlivem rozvolňujících se opatření bylo rozhodnuto uspořádat po dvou letech akci Pohádkový les. Na této další tradiční a velmi populární události se velkou měrou podílí a zásluhu má místní akční skupina nadšenců z řad rodičů a členů ze spolků zde působících. Abych nikoho neopomněl, záměrně je nebudu jmenovat, výčet jmen by byl dlouhý. Všichni dobře víme, o koho jde. Patří jim velké poděkování, stejně jako všem sponzorům – převážně téměř všem místním podnikatelům.

O dalších společenských událostech (Pytlácká noc, Slavnosti vína v Uherském Hradišti, hody ve Veleťanách) v rámci obce budete včas informováni, především kvůli dalšímu vývoji zdravotní situace.

Závěrem mi dovoluji, vážené sousedky a vážení sousedi, popřát Vám všem do nastávajícího prázdninového období či případných dovolených především pevné zdraví, optimismus, všeobecnou toleranci včetně respektování názorů druhých a hodně slunečných a usměvavých dnů.

**Tomáš Trtek,
starosta našich Veleťan**

Pytlácká noc

zvěřinových specialit

17. července 2021

Kulturní dům a hřiště ve **Veletínách**

program a forma vydávání specialit se bude odvíjet dle aktuálních hygienických nařízení

POZVÁNKA NA TURISTIKU

16. 10. 2021 MARTIŇÁK - PUSTEVNÝ

info: fjuracka@seznam.cz
605 488 794

Týden v knihovně

12. – 16. července, vždy dopoledne
Program bude upřesněn.

Pytlácká noc

17. července
Kulturní dům a hřiště ve Veletínách

Listování ve stodůlce

Hadrová válka (viz článek Kotovice)
15. července od 18 hodin

Večerníčky u kapličky

2. – 6. srpna vždy od 18.30

Turistický výslap Martiňák – Pustevny

16. října

Ohlédnutí

Zásilkovna

Na Vlčnovské ulici bylo v blízkosti autobusové zastávky instalováno zařízení společnosti Zásilkovna k vyzvedávání a odesílání balíků.

Foto: M. Cimalová

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka letos probíhala netypicky. Kromě posílání finančních příspěvků formou SMS bylo možno přispět také osobně do pokladniček, které byly umístěny v místní kapličky a v obchodě. Výnos sbírky v naší obci byl 13.890,- Kč.

Velikonoce

Protiepidemická opatření zasáhla i jarní a velikonoční zvyky, a přesto Mařena byla vynesena a Veletinami procházeli i hrkáči, i když jich nebylo tolik jako jiné roky.

Foto: I. Orlovská

Foto: M. Cimalová

Královničky 23. května

Foto: I. Orlovská

Foto: T. Trtek

a oves. Výšlap ke krmelci se sice konal v zimních botách a tlustých zimních bundách, ale radost z dobrého skutku nás hřála u srdce více, než nás bolely nohy od těžkých promočených bot.

„Pod šable, pod šable, aj pod obušky, my šecker bereme, aj plané hrušky.“ Masopustní období jsme přivítali zaděláním těsta na poctivé masopustní koblihy, a než nám těsto vykynulo, mohli jsme se společně vydat na fašankovou obchůzku vesnicí. Opět jsme si do školky přinesli od vás rodičů, babiček a dědečků, tetiček a strýčků sladkou odměnu a i malé finanční příspěvky, za které jsme dětem zakoupili do školky nové hračky. Masopustní týden jsme ve školce završili karnevalovým bálem, kdy se naše strážidýlka bavila připravenými soutěžemi, sportovními aktivitami, karnevalovou diskotékou a módní přehlídkou.

Bohužel, jak se postupně vše kolem nás uzavíralo, tak nakonec jsme na základě rozhodnutí vlády ČR museli uzavřít i naši mateřskou školu. S dětmi jsme se nestihli ani pořádně rozloučit, a najednou ze dne na den prostory mateřské školy utichly. A nikdo ani nečekal, že to bude na tak dlouho. Bylo nám smutno po dětech, a tak jsme jim alespoň posílaly domů omalovánky, pracovní listy, pohádky ke čtení a zdravotní cvičení vhodná pro děti.

V dubnu jsme mohli mateřskou školu opět otevřít jenom zčásti. Pravidelně školku navštěvovaly až do 10. května jenom dvě holčičky. Společně jsme s holkami postavili máj na zahradě školy a oslavili příchod kvetoucího měsíce.

Tak uplynul půlrok v mateřské škole

Do nového roku jsme všichni vstoupili s velkým očekáváním a s přáním, aby se životy nás všech vrátily do starých kolejí, aby nás zdraví neopustilo, a abychom mohli s dětmi zase začít vyjíždět na dopravní hřiště, na divadélko, navštívit okolní školky a setkávat se na besídkách s rodinami našich dětí.

Hned na začátku nového roku jsme s dětmi prošli vesnicí v tříkrálovém průvodu. Každý z nás se stal v tento den králem. Z oken nás vyhlíželi rodiče, babičky a dědečci a všichni si pro nás nachystali bohaté dary. Stejně jako tři králové přinesli narozenému Ježíškovi dary, tak jsme naopak my byli obdarováni a přinesli jsme si dary do školky. Každého krále jsme po zásluze bohatě odměnili.

Každý den v jiné barvě oblečení – to byl úkol pro děti i jejich rodiče, aby dle předem připraveného zadání oblékli děti v dané barvě dne. Ke každé barvičce jsme tematicky zaměřili i aktivity, které v ten den v mateřské škole probíhaly. Například barva červená byla tematicky zaměřená na postavu Červené karkulky, s níž souvisí poslech pohádky O Červené karkulce, malba a výroba Karkulky, poslech písně od Zdeňka Svěráka, dramatizace pohádky a k tomuto barevnému týdnu neodmyslitelně patřila i hra Čáp ztratil čepičku, jakou měla barvičku?

Měsíc leden nám přinesl tolik očekávanou sněhovou nadílku. Ihned jsme s dětmi začali chodit bobovat či sáňkovat. A že nám byla zima? Nevadí, červené tvářičky dětí zářily štěstím.

Na zimu se musí připravovat i zvířátka. Abychom jim pomohli přečkat pro ně

těžké roční období, rozhodli jsme se zajít ke krmelci pana myslivce Petra Zemánka, kde jsme zvířátkům nadělili na přilepšenou jablíčka, mrkev, semínka slunečnice

Mateřská škola je zapojena do sbírek, které organizuje Liga proti rakovině. V květnu jsme ve školce s dětmi malovali putovní kamínky, které se poté rozmísťují na viditelná místa ve veřejném prostoru. V září budeme opět opakovat květinovou sbírku proti rakovině. Podpoříte nás zakoupením kytičky, která se bude opět prodávat buď v obchodě ve Veletínách, nebo v budově mateřské školy. Budeme rádi, když prostřednictvím naší školky přispějete a pomůžete tak vážně nemocným lidem.

Mateřská škola ožila díky rozvolnění vládních nařízeních. Mohli jsme tak s dětmi zase začít jezdit na vzdělávací, výchovné a sportovní akce. Navštívili jsme dětskou hernu Smajlíkov v Uherském Hradišti, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti nás pozvalo na výstavu Tajný život medvídků.

Nezapomněli jsme pořádně oslavit Den dětí, a to zapůjčením nafukovacího hradu na naši zahradu a k tomu nám paní kuchařka přichystala tekoucí čokoládovou fontánu. A ty čokoládou umazané pusinky dětí, ty se sladce usmívaly.

Členové Mysliveckého sdružení Kojetínek si pro nás připravili naučný program na myslivecké chatě zaměřený na poznávání lesní zvěře a lesních stromů a bylin. Součástí byla i ukázka mysliveckých psů. Namísto oběda ve školce nám myslivci připravili dozlatova opečené špekáčky.

Velký výlet na rozloučení se školním rokem bude výlet do ZOO Lešná. Už nyní

se nemůžeme dočkat a věříme, že pro nás bude návštěva zoo obrovským zážitkem. A pak už nám zbývá jenom těšit se na prázdniny!

Mateřská škola se uzavře ve dnech od 19. 7. 2021 a znovu se otevře 16. 8. 2021. Do nového školního roku se budeme velmi těšit, čeká nás mnoho nových dětí a s nimi mnoho nezapomenutelných zážitků.

Kapacita školky je pro nadcházející školní rok 2021/2022 plně obsazena.

Přejeme Vám pevné zdraví a množství prázdninových zážitků.

**Za kolektiv MŠ Veletiny
Mgr. Jitka Orlovská**

Foto: Archiv MŠ

Sbor dobrovolných hasičů

Stejně jako celá společnost, i my hasiči jsme pocítili vládní opatření proti šíření covidu 19. Odpadla nám výroční schůze i členská schůze, jinak konané vždy první neděli v měsíci. Návčik na soutěže v hasičském sportu taktéž.

První větší akcí po uvolnění vládních opatření byl jarní sběr železného šrotu,

který jsme provedli v sobotu 8. května. V neděli 16. května jsme se zúčastnili tradiční mše svaté ke svátku svatého Floriána, patrona hasičů, konané ve farním kostele v Hradčovicích.

V sobotu 12. června se uskutečnil velmi oblíbený Pohádkový les. Byli jsme osloveni hlavními pořadatelkami a vytvořili jsme

stanoviště u Olšavy, kde si děti mohly vyzkoušet stříkání s požární stříkačkou.

Bohužel život přináší i smutné zprávy. 30. prosince 2020 jsme se byli naposledy rozloučit s členem našeho sboru, panem Josefem Malíkem, jenž nás navždy opustil ve věku 83 let.

Pavel Javor

Foto: I. Orlovská

Cyril Cup 2021

Již 4. června proběhl na místním tenisovém kurtu ve Veletinách další turnaj čtyřher Cyril Cup 2021, přestože Cyrila a Metoděje je až 5. července. Hráči vzpomínali na první tenisový turnaj (ale neví se přesný rok), jehož vítězem byl Rostislav Zemánek s Martinem Slunečkou.

Za krásného slunečného počasí se sešlo 14 hráčů, kteří byli rozděleni do dvou skupin. Zpestřením byl start rodáka z Veletin Rostislava Pilky, který přijel na tento prestižní turnaj až z dalekého Slovinska.

Zápasy byly velmi vyrovnané a finále se hrálo již při umělém osvětlení, téměř do půlnoci. Starosta poblahopřál a předal ceny vítězné dvojici Dušan Švestka – Tomáš Trtek ml., která porazila pár Tomáš Trtek st. – Radek Buráň.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Listování ve stodůlce

Muzejní spolek Kotovica se po nucené přestávce začal opět scházet a společně přemýšlíme, jak náš archiv předmětů, dokumentů, fotografií a filmů zpřístupnit veřejnosti. S radostí jsme se zúčastnili Pohádkového lesa a jako jedni z mála jsme díky našemu stanovišti u stodůlky nezmokli. Stodůlku chceme o prázdninách využít i jinak, a to k dalšímu společnému čtení, zaměřenému na naši obec.

Předloni jsme si četli o sporu o les Hrabovce, tentokrát začneme takto:

„Hadrová válka? My už přece máme dávno mír! A přece v hlubokém míru začala a skončila hadrová válka. Netrvala dlouho. Něco přes půl roku chodili kluci a děvčata s modřinami na čelech a odřenými nosy. Zrodila se na Moravském Slovácku kousek od cesty od vesničky Radčovic. Odtud asi

tři čtvrti hodiny pohodlné chůze přijdeme k vesničce Valetiny. Zavede nás k ní silnice lemovaná štíhlými topoly...

V prvním domku na kraji dědiny bydlí Jan Chvíla, hrdina hadrové války. Od Chvílů přijdeme dlážděnou silnicí k hospodě. Zde má své úřadovny místní národní výbor. O několik domků dál, ale na opačné straně než je hospoda, stojí valecká škola. Svým jedním poschodím je nejvyšší budovou ve vsi. Od školy vede silnice k Lopovicím. Jsou vesnickým sousedem Valetin. Shlížejí na Valetiny s kopečka, jako by se chlubily krásnou polohou. Ale do Lopovic teď nepůjdeme. Zastavíme se raději u potoka, který i tady hlídá vchod do dědiny. Na jeho břehu roste veliký smrk. Pod ním je trochu ukrytý masivní dům strýce Koníčka, Koníčka pod smrkem...“

Takový je úvod knihy Hadrová válka, kterou pod pseudonymem Františka Koutná v roce 1949 napsal/a učitel/ka působící v té době ve Veletinách. Vypráví o školáčkách, kteří se snaží vydělat na školní rozhlas sběrem starých hadrů. Přitom se rozpoutá malá válka s dětmi ze sousední vesnice.

Co na tom, že kniha je poplatná době svého vzniku. Jejich hrdinové jsou inspirováni skutečnými obyvateli Veletin, mnozí z vás byste v nich možná poznali své babičky nebo dědečky, a to nejenom podle jména. Přijďte si poslechnout ukázky z této knihy, kterou budeme číst ve stodůlce ve čtvrtek 15. července od 18 hodin. Další listování se uskuteční 11. srpna, kdy budeme číst pověsti a povídaní z Veletin.

Monika Cimalová

Foto: I. Orlovská

Foto: M. Cimalová

Poděkování zaměstnancům obce

Od jara do zimy můžeme vidět skupinku pracovníků, která se zodpovědně stará o chod a zvelebování naší obce.

V průběhu roku pravidelně sváží plasty a papír do sběrného dvora, který si získal oblibu místních občanů. V zimním období je soustředěna pozornost většinou na údržbu komunikací a chodníků. Na jaře se provádí drčení a štěpkování větví a odvozy plných kontejnerů s bioodpadem. Hodně času a práce zaměstnancům zabírá také úprava veřejné zeleně.

Za jejich namáhavou a užitečnou práci pro obec jim patří poděkování.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Rybníky

Zmínky o rybnících, které se kdysi rozkládaly na katastru naší obce, se přenáší z generace na generaci, avšak představy o tom, kde se nacházely a jak byly velké, jsou dost mlhavé.

Existenci rybníků v druhé polovině 15. století potvrzuje historická písemná zmínka o majiteli Veletína Jindřichu Bařickém, který byl od roku 1463 vlastníkem tvrze i mlýna a „...rozšířil výměry ovocných sadů, vinné révy a rybníků, pěstoval i šafrán“. Jindřich Bařický byl znamenitý agronom, od poddaných však vyžadoval naprostou poslušnost a pořádek.

Rybníky se nacházely v povodí Vlčnovského potoka. Zmíněný Jindřich Bařický byl krátce majitelem Veletin i Vlčnova současně a rybníky – nebo alespoň jeden – patřily k oběma obcím. Zápis z 23. února 1487 přináší podrobnosti o sporu mezi majitelem Veletin Petrem Haugvicem a vlčnovským Zibřidem z Polomi. Tento záznam zmiňuje, že si obě strany navzájem odlovovaly násadu společného rybníka, zasahovaly si do lesních a polních majetků a dělaly si jiné podobné škody, jak to u „dobrých“ sousedů bývá.

Přibližně před třiceti lety se Ing. František Koniček (čp. 54) společně s dr. Josefem Benešem pokusili vytvořit mapy Veletin v různých historických etapách, přičemž se nemohli vyhnout určení polohy rybníků. Vodítkem jim kromě historických zmínek a výpovědí pamětníků mohly být některé místní názvy, věnovali se však i terénnímu výzkumu. A jaké jsou závěry jejich bádání?

Cesta z Vlčnova do Veletin vedla dříve po pravém břehu Vlčnovského potoka, nová silnice byla postavena až na začátku 20. století. Hráz prvního rybníka byla v místě dříve nazývaném Horní hráza, které se nacházelo o něco výše než současný silniční most přes Vlčnovský potok. Druhý, největší rybník byl pravděpodobně v místě dnes už bývalého JZD, přibližně až ke stolařství pana Bičana. Kromě hlavního přítoku byl tento druhý rybník napájen ještě potůčky z Hrabovců a z Boří i ze spodních pramenů, z nichž jeden byl sirný. Jeho hráze, jak říká sám název Prostřední hráze, byl na Záповědi, přibližně na úrovni zatáčky při vjezdu do Veletin.

Třetí rybník sahal od Záповědi až po ulici, které se i dnes říká Hráze. Kromě hlavního přítoku byl napájen prameny ze Strání u č. 129 a 149, dále pramenem z Podkopčů u č. 194, z něhož byl ve třicátých letech minulého století veden jeden z prvních místních vodovodů. Na polohu rybníka může poukazovat také používaný alternativní název trati Zelnice, a to Na rybníkách. (Později se v prostoru bývalého třetího rybníka, na pravém břehu potoka od Hráze proti proudu, shromažďovaly stovky hus místních občanů a tomuto místu se říkalo Husí rynek.)

Rozlohy těchto rybníků lze určit s trochu problematickou přesností. Víme, že v 15. století byly osídleny jen Křivosůdy, ojedinělá stavení byla na bažině (současný střed obce, tzv. Dědina), u brodu přes Olšavu stál mlýn, celkem 42 usedlostí. V prostoru nad současnými čísly 16 až 20 byla tvrz, kde sídlili

tehdejší majitelé panství. Zde lidé až do 19. století do přírody tolik nezasahovali, a změny, které se týkaly rybníků, způsobila kromě třicetileté války sama příroda. Myšleny tím sesuvy půdy a tzv. stoleté vody, tedy takové jako např. v letech 1919 a 1955, pro které nebyl problém protrhnout hráze a zamést jakékoliv stopy její existence. Stejně tak mohly zánik rybníků ovlivnit sesuvy půdy v tratích Vinohrady, Podlipniči a Podkopčů, které probíhaly v dlouhých etapách. Nezanedbatelnou je také stavební činnost v částech obce Trtolov, Záповěď a hlavně v místě bývalého JZD a navazujícího stolařství Bičan.

Na základě předešlého, s oporou v mapách katastru obce Veletin, které v roce 1990 vypracovala Geodézie Brno, jeví se výměra jednotlivých rybníků následovně:

- první rybník cca 29 620 m²
- druhý rybník cca 61 930 m²
- třetí rybník cca 26 120 m²

Celková výměra rybníků v katastru Veletin by

mohla činit 11,8 ha, a to už poskytuje předpoklad k intenzivnějšímu i odbornému hospodaření v tomto oboru.

K otázce, jaké druhy ryb se mohly v těchto rybnících nacházet, se vyjádřil doc. Ing. Petr Spurný z katedry rybářství Mendelovy univerzity v Brně v tom smyslu, že v 15. století byl v našich zemích největší rozmach rybníkářství a dá se předpokládat, že zde byl chován kapr obecný, lín obecný, štika obecná, cejn velký, plotice obecná a okoun říční.

O zániku rybníků je zmínka v kronice: Povodně v letech 1737 a 1738 poničily hráze rybníků natolik, že se již neobnovovaly.

**Podle uvedených zdrojů zpracovala
Monika Cimalová, kronikářka**

Zdroje:

Kronika Veletin, zápis Ladislava Konička z roku 1999

Vladimír Vožar: O veletínském tvrzi (ZMUH, 1973)

Jiří Mitáček a kol.: Vlčnov, dějiny slovácké obce (2013)

Mapa Veletin s rybníky v 15. století podle Fr. Konička a dr. J. Beneše.

Ilustrace Fr. Koniček

Kamejka modronachová

Kamejka modronachová je teplomilná rostlina vázaná na mírně zásadité (vápencové) půdy. Má ráda okraje listnatých lesů a křovin a její stanoviště najdeme i v katastru naší obce. Květy jsou zpočátku nachové, po opylování se změny na blankytné až tmavě modré. Kamejka kvete v květnu až červnu. Semínko vypadá jako malý křemínek a je také velmi tvrdé. Odtud název kamejka, případně též kamenovník.

mc

Foto: M. Cimalová

Jubilanti

leden

Marie Malíková, čp. 92
Josef Veselý, čp. 45

únor

Anna Zálešáková, čp. 194
Zdeněk Vincenc, čp. 212
Alena Blažková, čp. 210

březen

Marie Nevařilová, čp. 84
František Juračka, čp. 177
Ladislav Sobek, čp. 215
Josef Orlovský, čp. 218

duben

Karla Zábranová, čp. 132
Jiřina Mihlová, čp. 204
Jiřina Nováková, čp. 131
Jarmila Niessnerová, čp. 32
Ludmila Šišáková, čp. 116
Miroslav Dostálek, čp. 158

květen

80 let Marie Hrubošová, čp. 64
70 let Viera Mrázková, čp. 225
František Křivda, čp. 175
Jan Hruboš, čp. 31

červen

70 let Anna Švestková, čp. 202
65 let Vladimír Koníček, čp. 195
60 let Antonín Laga, čp. 211

červenec

75 let Anna Trtková, čp. 200
65 let František Křen, čp. 63

srpen

70 let Alena Tomašítková, čp. 139

září

60 let Tomáš Čonka, čp. 135
60 let Zdenka Habartová, čp. 90

říjen

75 let Milan Boňko, čp. 165
70 let Jiřina Koníčková, čp. 197
65 let František Vavřík, čp. 4
60 let Miroslav Berka, čp. 112
Milan Viktora, čp. 3
75 let Miloslav Martinec, čp. 189

listopad

80 let Marie Kryštofová, čp. 19
80 let František Lukáč, čp. 16
75 let Elena Pilková, čp. 49

prosinec

85 let Marie Kadlíčková, čp. 147

**Všem oslavitelům
srdečně blahopřejeme.**